

In memoriam



ROLANDAS KAZLAUSKAS (2 January 1941 – 8 July 2025)

In the summer of 2025, the distinguished Lithuanian chemist Rolandas Kazlauskas passed away at the age of 84. Professor Emeritus and Doctor Habilitated in Chemical Sciences, he served for many years as Head of the Department of Analytical and Environmental Chemistry and as Dean of the Faculty of Chemistry at Vilnius University.

Rolandas Kazlauskas graduated from Anykščiai J. Biliūnas Secondary School in 1957 and from the Faculty of Chemistry at Vilnius University in 1962. From 1961 to 1963, he worked as a Junior Research Associate at the Institute of Chemistry and Chemical Technology. Between 1964 and 1966, he was a doctoral student (supervised by Assoc. Prof. L. Naruškevičius) at the Department of Inorganic Chemistry of Vilnius University's Faculty of Chemistry. Following his studies, Kazlauskas joined the same department as a senior lecturer, a position he held from 1966 to 1975. In 1967, he defended his dissertation, *Investigation of Photocolorimetric Methods for the Determination of Small Quantities of Antimony*, earning the degree of Candidate of Chemical Sciences (now equivalent to PhD). From 1976 to 1993, he served as an Associate Professor in the same department, which had by then been renamed the Department of Inorganic and Analytical Chemistry.

In 1993, Professor Kazlauskas defended his habilitation thesis in Natural Sciences (Chemistry), titled *Ionometry and Ion-Pair Chromatography in the Analysis of Metal Cyanide Solutions*, and in 1994, he was awarded the academic title of Professor. From 1988 to 2005, he led the Department of Analytical and Environmental Chemistry, and from 1996 to 2006, he served as Dean of the Faculty of Chemistry.

Professor Kazlauskas's primary scientific interests centred on the development and application of innovative spectrophotometric, electrochemical and high-performance liquid chromatography methods for determining metals in industrial and environmental samples. Over the course of his career, he published more than 190 scientific papers and co-authored 10 patents. Under his supervision, 10 doctoral dissertations were successfully defended. Through his teaching and mentorship, he educated an entire generation of chemists – many of whom went on to become prominent figures in academia and research.

He taught four principal lecture courses: Analytical Chemistry, Physicochemical Methods of Analysis, Analytical Chemistry of Rare Elements, and Electrochemical Methods of Analysis. Alone or in collaboration with colleagues, he also authored four textbooks and methodological guides.

Beyond his academic achievements, Professor Kazlauskas was deeply involved in the faculty community life. For 15 years (1968–1983), he chaired the Faculty Trade Union, served as Scientific Secretary of the Specialized Council for the Awarding of Degrees in Analytical Chemistry (1976–1982), and acted as scientific advisor to the Faculty's Student Scientific Society (1983–1988).

As dean, he was distinguished by his exceptional organisational and leadership abilities. Despite working with a severely limited budget, he managed to keep the faculty financially stable, retain its key academic staff, and even attract highly qualified specialists from other institutions. Thanks to his initiative, the faculty also maintained strong ties with its retired members – regularly inviting them to events, celebrations and jubilees at both departmental and faculty levels.

Those who had the privilege of working with Professor Rolandas Kazlauskas remember him above all for his intellect, composure and kindness. In his interactions with both students and colleagues, he was invariably tactful and considerate – never raising his voice, always listening attentively, and responding to every challenge with calmness and wisdom. In moments of disagreement, he invariably found thoughtful, balanced solutions that reflected his integrity and deep humanity.

Prof. Audrius Padarauskas

Prof. Vida Vičkačkaitė

Material used from the book: Z. Mačionis,

The Faculty of Chemistry of Vilnius University 1784–1944–1999,

Vilnius University Press (2000).

*In memoriam***ROLANDAS KAZLAUSKAS****1941 01 02–2025 07 08**

2025 m. vasarą, eidamas 85-uosius metus, mirė iškilus Lietuvos mokslininkas chemikas Rolandas Kazlauskas – profesorius emeritas, habilituotas chemijos mokslų daktaras, buvęs ilgametis Vilniaus universiteto Chemijos fakulteto Analizinės ir aplinkos chemijos katedros vedėjas ir Chemijos fakulteto dekanas.

R. Kazlauskas 1957 m. baigė Anykščių J. Biliūno vidurinę mokyklą, 1962 m. – Vilniaus universiteto Chemijos fakultetą. 1961–1963 m. dirbo Chemijos ir cheminės technologijos institute jaunesniuoju moksliniu bendradarbiu. 1964–1966 m. buvo Vilniaus universiteto Chemijos fakulteto Neorganinės chemijos katedros aspirantas (vadovas – doc. L. Naruškevičius). 1966–1975 m. dirbo tos katedros vyresniuoju dėstytoju. 1967 m. apgynė chemijos mokslų kandidato (dabar – daktaro) disertaciją „Mažų stibio kiekių fotokolorimetrinių nustatymo metodų tyrimas“. 1976–1993 m. buvo tos pačios katedros, bet jau vadinamos Neorganinės ir analizinės chemijos katedra, docentas. 1993 m. apgynė habilitacinį gamtos mokslų (chemija) daktaro darbą „Jonometrija ir jonų porų chromatografija metalų cianidinių tirpalų analizėje“. 1994 m. jam suteiktas profesoriaus vardas. 1988–2005 m. jis ėjo Analizinės ir aplinkos chemijos katedros vedėjo pareigas, o 1996–2006 m. buvo Chemijos fakulteto dekanas.

Svarbiausios prof. R. Kazlausko mokslinių tyrimų sritys susijusios su naujų spektrofotometrinių, elektrocheminių ir efektyviosios skysčių chromatografijos metodų kūrimu ir taikymu metalams nustatyti pramoniniuose ir aplinkos objektuose. Profesorius paskelbė daugiau kaip 190 mokslinių publikacijų ir buvo dešimties išradimų bendraautoris. Jam vadovaujant sėkmingai apginta 10 chemijos mokslo daktaro disertacijų, išugdyta ištisa chemikų karta. Nemaža dalis jo mokinių tapo gerai žinomais ir gerbiama mokslo bei akademiniam pasaulyje.

Profesorius studentams yra skaitęs keturis paskaitų kursus: Analizinė chemija, Fizikocheminiai analizės metodai, Retųjų elementų analizinė chemija ir Elektrocheminiai analizės metodai. Be to, vienas arba kartu su bendraautoriais išleido keturis mokomuosius ir metodinius leidinius.

R. Kazlauskas aktyviai dalyvavo ir visuomeninėje fakulteto veikloje: 1968–1983 m. net penkiolika metų vadovavo fakulteto darbuotojų profsąjungai, 1976–1982 m. buvo specializuotos tarybos analizinės chemijos mokslo laipsniams teikti mokslinis sekretorius, o 1983–1988 m. – Chemijos fakulteto Studentų mokslinės draugijos mokslinis vadovas.

Profesoriui tapus fakulteto dekanu atsiskleidė jo organizaciniai gebėjimai. Disponuodamas itin skurdžiu biudžetu, jis sugebėdavo užtikrinti finansinę drausmę, išlaikyti pagrindinius darbuotojus ir pritraukti į fakultetą aukštos kvalifikacijos specialistus iš kitų mokslo įstaigų. Būtina paminėti, kad prof. R. Kazlausko iniciatyva buvo puoselėjami ryšiai su išėjusiais į pensiją fakulteto darbuotojais: šie nuolat kviečiami į fakulteto šventes ir įdomesnius renginius, o katedros ir fakulteto mastu organizuojami jų jubiliejų paminėjimai.

Visi, kurie turėjo garbės dirbti su profesoriumi Rolandu Kazlausku, pirmiausia prisimena jo inteligenciją, santūrumą ir geranoriškumą. Bendraudamas tiek su studentais, tiek ir su kolegomis jis buvo ypač taktiškas ir dėmesingas, niekada nekeldavo balso ir nesikarščiuodavo, ramiai išklausydavo pašnekovą, o kilus konfliktams visada rasdavo išmintingus sprendimus, atspindinčius jo sąžiningumą ir gilų žmogiškumą.

Prof. Audrius Padarauskas

Prof. Vida Vičkačkaitė

Panaudota medžiaga iš knygos: Z. Mačionis.

Vilniaus universiteto Chemijos fakultetas 1784-1944-1999.

VU leidykla (2000).